

Handläggare
Ditte Westin
Telefon: 08-508 033 76

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Rapport om utvärdering av sociala insatsgrupper i Västra Stockholm

Förvaltningens förslag till beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att lägga rapporten till handlingarna.

Per Kjellander
Stadsdelsdirektör

Ditte Westin
Avdelningschef

Sammanfattning

På initiativ av stadsdelsförvaltningen och med medel från socialförvaltningen har det genomförts en utvärdering av sociala insatsgrupper för unga vuxna i stadsdelarna Spånga-Tensta, Rinkeby-Kista och Hässelby-Vällingby. Denna utvärdering har utförts av Ramböll.

Syftet med utvärderingar var att identifiera hur många presumtiva klienter det finns, vilka resultat metoden ger och vilka samverkans effektiviseringar som skulle kunna genomföras i västra Stockholm samt om metoden kan användas för individer under 18 år inom ramen för socialtjänsten. Sammanfattningsvis redovisades följande resultat:

- att det finns ca 135 presumtiva klienter
- att metoden är framgångsrik och leder till att klienterna lämnar en kriminell livsstil till förmån för egen försörjning
- att det saknas behov av samverkans effektiviseringar samt
- att arbetsmetoden är svår att applicera inom ramen för socialtjänstens arbete avseende individer under 18 år

Bakgrund

Ramböll fick i uppdrag av stadsdelsförvaltningen i Spånga-Tensta att genomföra en utvärdering av sociala insatsgrupper för unga vuxna i stadsdelarna Spånga-Tensta, Rinkeby-Kista och Hässelby-Vällingby. Syftet med utvärderingar var att identifiera hur många presumtiva klienter det finns, vilka resultat metoden ger och vilka samverkans effektiviseringar som skulle kunna genomföras i västra Stockholm samt om metoden kan användas för individer under 18 år inom ramen för socialtjänsten.

Ärendet

Ärendet har beretts inom avdelningen stadsdelutveckling.

Ärendets beredning

Ramböll fick i uppdrag av stadsdelsförvaltningen i Spånga-Tensta att genomföra en utvärdering av sociala insatsgrupper för unga vuxna i stadsdelarna Spånga-Tensta, Rinkeby-Kista och Hässelby-Vällingby. Utvärderingen avsåg följande:

- Kartläggning av presumtivt antal SIG-klienter
- Resultat för de individer som har tagit del av metoden
- Kartläggning av resurser
- Kartläggning av samverkanspartners samt hur samverkan kan effektiviseras i området
- Bedömning av hur arbetsmetoden för SIG 20-29 kan tillämpas vid socialtjänsten för in-satser för ungdomar

Ramböll har genomfört översynen i tre steg:

1. Kartläggning av projektet i form av omfattning och resultat för målgruppen
2. Analys av hur samverkan kan effektiviseras samt hur verksamheten kan ingå i socialtjänst för unga
3. Rapport som innefattar en utvärdering av befintlig verksamhet samt förslag kring hur stadsdelsförvaltningen kan arbeta med arbetsmetoden inom ramen för ordinarie verksamhet samt utveckla sin verksamhet

Sammanfattande slutsatser

Målgruppen som SIG vänder sig till kan delas in i tre huvudkategorier; personer som har en kriminell livsstil och försörjer sig som kriminella, personer som är medlemmar i kriminella gäng (avhoppare) och därav är i behov av skydd samt personer som är på väg in i en kriminell livsstil (svansen). Generellt för målgruppen är att de har en ofullständig skolgång, ingen försörjning eller bostad och låg förtroende för myndigheter. December 2016 hade Tensta-Rinkeby 72 inskrivna klienter och Hässelby 13. Det presumtiva antalet individer som är aktuella för SIG i Tensta- Rinkeby är 122 personer, i Hässelby-Vällingby är det presumtiva antalet 13 klienter.

Antalet kan dock inte bedömas motsvara behovet eftersom verksamheten inte ännu har fått tillräcklig spridning i stadsdelen. I Tensta-Rinkeby har 50 klienter avslutat insatsen sedan 2013, 38 av dem har idag egen försörjning och ett i övrigt ordnat liv, övriga har inte ett ordnat liv men är idag inte kriminella. Flertalet av dem hade försörjningsstöd när de skrevs in i SIG och ingen av dem hade det vid utskrivning. I Hässelby har 16 klienter avslutat insatsen sedan start, under 2016 är det 5 av 10 som har avslutats med uppnådda mål, även i Hässelby har ett flertal försörjningsstöd vid inskrivning. Insatsen varar mellan 8-12 månader i genomsnitt.

Lotsen eller samordnaren inom SIG ser till att klienten får en handlingsplan på plats. Handlingsplanen innehåller ett antal parametrar/livsområden som till exempel sysselsättning, boende, hälsa, fritid, som ska uppnås där lotsen, klienten eller annan aktör är ansvarig. I ett första skede får klienten mycket praktiskt stöd av lotsen. Den viktigaste insatsen för att klienten ska lyckas är sysselsättning som främst sker via Jobbtorg. Även bostad är en stor utmaning för klienten där hjälp kan fås främst genom stöd med att återuppta familjerelationer för att kunna flytta hem eller i vissa fall hitta boende genom SHIS. Att bli ihopkopplad med vården är också vanligt och kan handla om missbruk eller annan vård. Fritidssysselsättning är viktigt för att bryta med sitt gamla liv och skapa nya sociala kontakter, vilket är något Hässelby saknar för tillfället.

Samverkansstrukturerna i stadsdelarna fungerar bra och kontaktpersoner finns utsedda i de olika organisationerna. Båda SIG-verksamheterna har samverkansavtal med relevanta organisationer. SIG Hässelby-Vällingby saknar dock kontakt med föreningslivet. I Tensta-Rinkeby är utmaningen att upprätthålla etablerade strukturer. Viktigt för en fungerande samverkan är att ha utsedda kontaktpersoner som har rätt kompetens för att arbetet med målgruppen samt gör att hanteringen av ärenden går fortare än annars. Samverkan inom stadsdelsförvaltningen är viktig för en sammanhållen process från ledning till operativ nivå. Samverkan mellan SIG i olika stadsdelar upplevs som positivt och är något förvaltningarna bör hålla i längre fram. Detta är viktigt för att fortsatt kunna dela erfarenheter och samarbeta med relevanta stadsdelar.

Framgångsfaktorerna för SIG beskrivs vara att;

1. Det har bedrivits i projektform och därmed inte bundet till samma struktur och arbetsuppgifter som andra insatser
2. Genom att vara självständiga har de kunnat bygga ett eget varumärke och marknadsföra sig som något eget och nytt
3. De har varit flexibla i insatsen och tillgängliga för klienten även utanför arbetstid

4. Insatsen har kommit igång snabbt vilket är en viktig aspekt för en lyckad insats eftersom det är viktigt att agera när klienten känner motivation
5. Lotsarna har spetskompetensen inom kulturell och lokal förståelse samt talar flera av de språk som finns i stadsdelarna, och kan därmed bygga förtroende
6. Genom att ha utpekade kontaktpersoner och mobilisera aktörer som tar ansvar för klienten uppnås resultat i högre grad än om lotsen själv som ensam aktör ska ta hand om alla aktiviteter
7. Samverkanspartners har kommit till SIG: s lokaler för möte med klienten vilket tar bort ytterligare ett hinder för klienten

SIG för ungdomar har inte varit en effektiv arbetsform i Hässelby-Vällingby som nu istället arbetet med flexibelt stöd för ungdomar. För att lyckas med insatser med ungdomen är det viktigt att ha förtroende från förälder samt en nära kontakt med dem. Även föräldrarnas behov i form av stöd till arbetet och i föräldraskapet bör ingå. Det är ungdomen som själv får bestämma vilket behov denne har och insatserna kommer att variera från individ till individ. Till skillnad från unga vuxna bör inte ungdomar ha en fysisk samlingsplats utan skolan samt fritidssysselsättning bör vara de platser ungdomen vistas på. Målgruppen är bred från under 12 år och upp till 18 med målsättning om en fungerande skolgång och det beskrivs vara det praktiska stödet till ungdomen och den vuxna som det finns ett behov av och som saknas idag.

Bilaga

1. Utvärdering av sociala insatsgrupper i Västra Stockholm